

RAPPORT FRÅN SLF

ANDERS LARSSON

Svenska Ljussättareföreningen (SLF) är sedan några år en samarbetsförening till STTF. Anders Larsson rapporterar.

De långa ljusa sommardagarna är nu ett minne blott och med höstdagjämningen tog vi klivet in i den mörka årstiden. För alla som föredrar att arbeta med sommarteater väntar nu ett långt uppehåll, men för oss andra som vill ljussätta i mörklagda teaterum börjar nu säsongen på allvar. Föreningen har ännu inte hunnit komma igång med höstens mötesverksamhet så därför blir denna krönika en liten tillbakablick på vad som har hänt sedan förra numret av ProScen.

NOTT 08 – EN VIKTIG MÖTESPLATS

Upptakten till sommaren utgjordes av NOTT 08. I månadsskiftet maj – juni samlades flera hundra teater tekniker i Riksteaterns lokaler för att under en intensiv helg ta del av föredrag och seminarier, se på nya produkter från landets ledande teater tekniska företag samt inte minst umgås.

Även SLF bidrog med ett mycket välbesökt och uppskattat seminarium om de tekniska förutsättningarna vid överföringar från scen till TV. Seminariet leddes av TV ljussättaren Kristofer Röhr och teaterljussättaren Torben Lendorph. Till hjälp hade de även Irene Wiklund som till vardags arbetar som Bing (bildingenjör) på SVT.

Under rubriken "Överföring av en scenföreställning till ett TV-format" berättade de tre om vilka problem och möjligheter som de har stött på i samband med ljussättningsarbetet i denna HD-tvs tidevarv.

Utöver att seminariet innehöll en uppsjö av talande exempel, så gjordes även praktiska demonstrationer på hur olika färgfiltreringar påverkar bildarbetet samt hur Bingen kan påverka slutresultatet.

SLF passade även på att ställa ut lite bilder av ljussatta produktioner från föreningens medlemmar. Bilderna visades i digitala fotoramar vilket möjliggjorde att bilderna kunde rulla i bildspel, varvat med text om föreningen.

LIGHTING DESIGN WORK GROUP

Två veckor efter att NOTT08 hade avslutats stod STTF värd för två av OISTAT kommissionernas årliga möten. Denna gång var det Scenografi och Arkitekturkommissionerna som gjorde gemensam sak och möttes i Stockholm.

Inom ramen för Scenografikommisionen beslöt den Holländske ljussättaren Henk van der Geest för några år sedan att tillskapa "Lighting design work group" med syfte att lyfta fram ljussättningsfrågor inom Scenografikommisionen.

Arbetsgruppens möte hölls under den sista arbetsdagen i den då ännu inte invigda Teaterhögskolans nybyggda lokaler på Valhallavägen. SLF hade fått en inbjudan och deltog med Edit Farkas, Björn Nilsson samt Anders Larsson – samtliga styrelsemedlemmar. Det glädde oss samtliga att detta möte drog över 20 deltagare och vi hoppas att vi nu i framtiden har en bra internationell

plattform att arbeta vidare ifrån t ex för ljussättningsfrågor för kommande PQ11 i Prag.

ALD OCH PLASAMÄSSAN

Så här års brukar jag kunna rapportera om mitt sedvanliga besök hos vår broderförening ALD i England i samband med Plasamässan. För ovanlighetens skull avhöll ALD inte detta möte i år, vilket hade sin grund i att deras ordförande Rick Fischer arbetar i New York med den amerikanska uppsättningen av "Billy Elliot".

ALDs utställning var dock som vanligt på plats under mässan och det är alltid lika roligt att gå förbi där för att samtala med deras funktionärer om frågeställningar som är gemensamma för våra länders föreningar.

På en så stor mässa som Plasa finns det alltid en massa saker som en ljussättare kan uppskatta. Nya ljusbord och mer avancerade rörliga strålkastare i all ära, men ibland är det uppfinningarna som löser svåra problem som är värd den största uppmärksamheten.

En sådan uppfinning (som ännu inte har kommit i produktion) utgjordes

av "Light lock". Bakom denna innovation stod den tekniska personalen på Royal Shakespeare Company vilka ville lösa problemet med att rotationen från rörlig ljusutrustning kan få trossen eller rårna den sitter på att börja svänga och svaja.

Deras (än så länge hemliga) lösning på problemet var att låta en elektriskt styrd "gyro" motkompensera den rörelse som den roterande ljusutrustningen åstadkom. På så sätt gick det att stoppa trossens gungning på bara några sekunder – att jämföra med att det utan denna uppfinning tog flera minuter. Vi ser fram emot att denna uppfinning kommer i produktion eftersom det skulle lösa många svåra problem.

MOBILEN ETT LJUSSÄTTARVERKTYG?

Många ljussättare har sedan länge använt sig av mobilen under ljussättningsarbetet. Från att först bara ha inrymt kalender och miniräknare fylls nu de allt mer avancerade mobilerna med användbara ljussättningsverktyg.

Under sommaren började Apples iPhone säljas i Sverige och intresset var stort redan från början. En stor vinst med denna mobil är alla tillägsprogram som finns att tillgå, och även en icke frälst mac användare brukar bli imponerad av dessa program.

Företaget Wybron, som bl a tillverkar scrollrar, har bidragit med två program; CXI Color Calculator samt Swatch. I det första är det möjligt att få en simulering av hur filterrullarna i CXI scrollrarna (med dubbla filterrullar) ska ställas in för att åstadkomma någon av de 512 olika färgerna som dessa scrollrar kan åstadkomma.

Programmet Swatch är en elektronisk simulering av filterboken. Skillnaden är att här bär man med sig tre stycken samtidigt – Lee, Rosco samt GAM. Utöver att du ser färgen i skärmen får du tillgång till ljuskurvan, samt vilka liknande färger som finns i de olika märkena. Avslutningsvis kan du även men en knapptryckning ta fram den valda färgens komplementfärg. För att vara en simulering så är programmet mycket bra, men ersätter inte helt de traditionella filterböckerna.

Om du vill veta mer så hittar du information på Wybrons hemsida eller på Apple Store.

DU HAR VÄL REGISTRERAT DIG?

Under våren öppnade SLF sitt medlemsforum och vi hoppas att det ska kunna fungera för att meddela möten och andra aktiviteter.

För att kunna delta i forumet måste man registrera sig och det hoppas vi att du har gjort. Om inte så är det dags nu och du gör så här: Ni går in på adressen <http://svenska-ljus.forumportal.se/> Ange namn och e-mejladress så blir ni registrerade medlemmar i forumet.

Detta var allt för den här gången. På återseende i nästa nummer av ProScen.

Anders Larsson
Anders.Larsson@draminst.se

P Rök • Pyro • Specialeffekt

Lättrök
Tungrök
Haze
Cracker
Rökvätska
AGA Torris

Pyroteknik för
inom- och
utomhusbruk

Vi har även break-away glas,
glitter, konfetti, snö, facklor,
flamskyddsmedel m.m.

Jem PROICE Martin

P Tejper • Folier

Komplett sortiment för tv, film, teater
event, nöjesproduktion m.m.

Vävtejp, Gaffa
UV-tejp, PVC
Dubbelhäftande
Fluorescerande
Chromakey
Flamskyddad tejp
Dansmattetejp, Tunneltejp
Efterlysande tejp, Case-skyltar
Blackwrap, BlackTak

tesa Le Mark GROUP Shurtape Permaceel

P Dansmattor • Golvvinyl

Komplett sortiment för dans, teater,
studios, event m.m.

P PRIMETIME

Försäljning • Uthyrning • Konsultation
Yrkesbutik med direktförsäljning

Box 27173, 102 52 Stockholm
Besök: Midskogsgränd 13 (Hjorthagen)
Tel. 08-442 56 50 Fax. 08-442 56 51
www.primetime.se info@primetime.se